

MUFTAV'dan Mesaj

**İŞLETME VE MUHASEBECİNİN YALNIZLIĞI -
TİCARET VE SANAYİ ODALARINA DÜŞEN GÖREVLER**

1882 Yılında İstanbul Ticaret Odası'nın kuruluşunda, Cumhuriyet'in kuruluşundan sonra ve 1950 sonrası Odalar Birliğinin oluşturulmasında ve Sanayi Odalarının kuruluşunda, odaların değişmeyen önde gelen işlevi şöyle belirtilir: Üye olan *işletmelerin ihtiyaçlarını ve isteklerini saptamak ilgililere duyurmak ve izlemek. Devletin ve kamu kurumlarını işletmelere dönük istek ve duyurularına aracılık yapmak...*

Bu görev alanına çok şey girmiştir. Ama işletmelerin muhasebe işlevi girememiştir. Odalar üyelerinin, ne muhasebe sistemi ve uygulamaları ile ilgilenmişler, ne işletmelerin muhasebeye dayalı devletle olan ilişkileri ile ilgilenmişler ve ne de muhasebe eğitimi ile ilgilenmişlerdir. Bu açıdan 1879 -1883 yılları arası bir istisna olmuştur: Çift yanlı kayıt sistemine geçilmiş, İstanbul Ticaret Odası'nın kuruluşu ve muhasebe eğitimi (Hamidiye Ticaret Mektebi) bir paket halinde, zamanın bütün elverişsiz koşulları aşarak gerçekleştirilmiştir. Bu beraberlik bir daha gerçekleşmeyince ülke muhasebesi her yönü ile geri kalmıştır.

Bu konuda sayısız örnek verilebilir. İşte bir kaçı: Muhasebe mesleğinin örgütlenmesi için 1932 – 1989 yılları arasında defalarca (on dolayında) girişim yapılmış ve işletmelerin bağlı oldukları meslek odalarının ilgisizliği nedeni ile gerçekleşmemiştir. 1972 Yılında İktisadi devlet teşekkülleri birlik halinde hareket etmişler ve tekdüzen hesap planı ve tektip mali tablo uygulamalarına Maliye Bakanlığının desteği ile geçmişlerdir. Oysa 1950 yılı sonrası uygulanan liberal iktisat politikaları sonucu hızlı bir şekilde özel kuruluş sayısı artmıştır. Ve bunlar ticaret ve sanayi odalarının üyeleridir Odalar konu ile ilgilenmedikleri için, özel kesim tekdüzen hesap planı

uygulanmasına geçememiştir. Her işletmenin kendisine en uygun olduğunu sandığı hesap sistemi uygulaması, ekonomiye öylesine büyük zararlar vermiştir ki, bu durum kayıt dışı ekonominin gerekçelerinden birisi olmuştur. Dolayısı ile 1950- 1992 yılları arası kayıp yıllar olmuştur. Kaldı ki, 1992 yılında Türkiye’de uygulamaya konulan tekdüzen genel hesap planı, tektip mali tablo, küçük değişikler ile 1972 yılının aynisidir. Bugün uluslararası muhasebe ve denetim standartlarının uygulanmasındaki gecikmelerin ve olumsuz gelişmelerin altında tarihteki bu zaman kayıpları vardır. Nasıl ki, muhasebe dşncesinin Batı Avrupa ile entegrasyonu on yıllar boyu, bu ihmaller dolayısı ile haksız bir gecikme ile karşılaşmışsa, bugün de ekonomik küreselleşmeye uyum sağlamada önemli zaman kayıpları yaşanmaktadır.

işletmeler, Maliye Bakanlığı ile, SPK ile, BDDK ile, Bankalar Birliği ile sigortalar ile olan ilişkilerinde yalnız kalmışlardır. Kriz dönemlerinde bankaların aşırı faiz istekleri ve olağan dışı kredi uygulamalarında üyelerinin etkin sözcüsü olamamışlardır.

Maliye Bakanlığı Cumhuriyet dönemi boyunca açığı kapamak amacı ile muhasebe ile ilgilenmek zorunda kalmıştır. Oysa Maliye Bakanlığı işletmelerin muhasebelerinden yararlanan taraflardan birisidir. Ve Türk muhasebesine çok önemli katkılarda bulunmuştur. Ancak, Başta yönetim olmak üzere, muhasebeden ilgilenen taraf çoktur. Sadece vergi için muhasebeye odaklanmak kuşkusuz, ekonomiye zarar verebilmekte ve bu durum ülkenin en değerli ve başarılı kurumlarından olan Maliye Bakanlığını da rahatsız etmektedir. Başta Odalar Birliği olmak üzere, ticaret ve sanayi odalarının muhasebeye dönük çalışmalara Maliye Bakanlığı ve TÜRMOB ile işbirliği yaparak başlamaları çok büyük yararlar sağlayacaktır. Öncelikle Maliye Bakanlığının yükü azalacak, muhasebe dşncesi dünya ile entegrasyon sürecine daha etkin girecektir. Ekonomiye yarar sağlanacak, işletmelerin muhasebe yükü, iki ayrı muhasebe tutmayacakları için hafifleyecek, muhasebe

eğitimi işletme muhasebesine d6n6k, ağırlıklı olarak program yapabilecektir. Odalar, 6yelerinin devlette olan sorunlarında, onların yanında yer alma g6revini yerine getirmiş olacaktırdır. İşletmelere uluslararası d6zeyde prestij sağlayan s6rd6r6lebilirlik raporları gibi çalışmaların kalitesini arttırmak m6mk6n olabilecektir.

Ticaret ve sanayi odaları, 6yelerinin muhasebe d6zenlerinin çok dışında kalmışlardır. Onlar ile temas kurarak, işletmelerin muhasebe kanalı ile dış ilişkilerinde nasıl yanlarında yer alabileceklerini araştırmaya başlamaları yararlı sonuçlar verebilecektir.

6te yandan T6rkiye’de muhasebe mesleği 6rg6tleri yirmi beş yıllık bir deneyime sahip duruma gelmişlerdir. B6lgelerindeki ticaret ve sanayi odaları ile temas kurarak odalara, 6yelerine nasıl yararlı olabileceklerini 6đrenmek için ilişki kurmaları bir diyalog başlatacaktır.

MUFTAV K6T6PHANESİ’NİN HİZMETLERİ

İstanbul şişli’deki MUFTAV k6t6phanesinde:

- Siyasi tarih, iktisat tarihi, işletme tarihi, maliye tarihi kitapları,
- Osmanlı muhasebe tarihi başta olmak 6zere, on dilden 1500 dolayında muhasebe tarihi kitapları,
- Cumhuriyetin ilk d6nemine (1923-1950) arasına ait 250, 1950-1980 arasına ait 600 muhasebe ve finans kitabı.
- Ve g6ncel muhasebe finans kitaplarından oluşmak 6zere toplam 19.000 dolayında kitap hizmete sunulmuştur.

Telefon: 0 212 249 19 36 – 240 33 39